

Helaas ontbreekt de mankracht om zo'n onderzoek op te zetten. Ernst zou het wel zien zitten: 'Ik doe graag pioniersonderzoek. Het voordeel daarvan is dat je nieuwe wetenschappelijke concepten kunt gaan ontwikkelen en bovendien dat je geen concurrentie hebt. Het nadeel is dat je alles zelf moet uitzoeken. Er zijn natuurlijk nog geen handboeken of databanken beschikbaar.'

Winterkoning

119

Omdat Ernst met zijn groep zo diep in allerlei plantenmechanismen duikt, wordt hem weleens gevraagd of hij niet eerder fysioloog of moleculair bioloog is dan ecooloog. 'Wij willen in de diepte uitzoeken hoe processen werken, maar we vertrekken altijd vanuit de ecologie en we keren daar ook weer naar terug. We gaan uit van de vraag hoe planten kunnen leven in ecosystemen met metaalrijke bodems. En natuurlijk moet je resultaten altijd terugkoppelen naar de ecologie. Hoe werkt het in het veld, wat zijn de gevolgen? Het blijkt bijvoorbeeld dat insecten niet eten van hyperaccumulerende planten, vanwege het hoge metaalgehalte. Die planten houden hun zaden echter vrij van metalen, en dat hebben de insecten ontdekt. Die eten ze dus wel.'

In 2002 bereikt Ernst de leeftijd waarop hij met emeritaat mag. 'Ik heb vorig jaar nog twee AIO's aangenomen, dus pas in 2004 kan ik mijn taken hier beëindigen. Na mijn pensioen wil ik me nog wel met onderzoek bezighouden, maar ik wil ook meer excursies naar de natuur begeleiden dan ik nu doe. Niet alleen met ecologen, maar juist ook met mensen uit het bedrijfsleven en het beleid die invloed hebben op de toekomst van de natuur. Ik ga ze niet vertellen wat ze moeten doen, want dat werkt averechts. Ik wil als wetenschapper laten zien wat mooi en lelijk is.'

Ernst hoopt dat zijn opvolger een brede biologische kennis heeft en die ook wil bijbrengen aan studenten. 'Iedereen moet zijn specialisatie hebben, maar je moet ook proberen breed te zijn en buiten dingen te kennen. Ik liep een keer in Zuid-Afrika met iemand van een herbarium waar gedroogde planten werden bewaard. Hij herkende de planten alleen als ze gedroogd waren; in het veld kende hij niets! Veel mensen kunnen ook niet zien en horen. Een winterkoning kan je de oren van het hoofd zingen, zonder dat ze het merken. Dat geldt ook voor studenten hier die op excursie naar het Amsterdamse bos gaan. Dat vind ik zo jammer.'